

[Vanggaard.]

overveje de Midler, ved hvilke den heromhandlede Forpligtelse kan opfyldes.“
Og i Pagtens Art. 2 staar der:

„Enhver Krig eller Krigstrusel, enten den umiddelbart angaar en af Folkeforbundets Medlemmer eller ikke, erklæres herved udtrykkelig for en Sag, der angaar hele Forbundet.“

De nordiske Lande er altsaa allerede knyttet sammen i forsvarsmæssig Henseende, de er allerede i samme Baad, de har Forpligtelser overfor hinanden. Hvorfor maa de da ikke tale sammen om disse Forpligtelser? Før og under Verdenskrigen havde de nordiske Lande ikke nogen Forpligtelse overfor hinanden, men som der ogsaa blev mindet om af de foregaaende Talere, og som det ogsaa blev anerkendt af den højtærede Udenrigsminister, fandt de det dog betimeligt i Landenes egen Interesse at samles til Drøftelse af deres Forhold og for at naa til en fælles Optræden, for derved at give denne Optræden mere Vægt. Jeg kan derfor ikke se noget urimeligt i, at disse Lande nu, da de netop har paataget sig virkelige Forpligtelser overfor hinanden, samles til Drøftelse af, hvorledes disse Forpligtelser bør opfattes, hvad de betyder for det enkelte Land, hvorledes de eventuelt i givet Tilfælde kan tænkes opfyldt, og lignende Emner. Den højtærede Udenrigsminister er jo en varm Tilhænger af Folkeforbundet, men saadanne Drøftelser vil netop være i Folkeforbundets Aand, ja, saadanne Drøftelser maa endog være en Styrkelse af denne Aand, ligesom jeg naturligvis ogsaa mener, at de vil være i Landenes fælles Interesser og dermed kan være til Gavn for det enkelte Land. I en Henseende har de nordiske Lande jo givet et godt Eksempel, nemlig ved at henvise enhver mellem dem opstaaet Strid til retslig Afgørelse. De nordiske Lande har altsaa i Virkeligheden afskaffet Krig mellem Landene indbyrdes. Vilde det da ikke ogsaa være at give et godt Eksempel, hvis de traf nærmere indbyrdes Aftaler om deres Folkeforbundsforpligtelser overfor hinanden? Vi var jo Vidne til den Jubel, det vakte, da Locarno-Aftalerne blev truffet, de blev jo opfattet som et stort Fremskridt til Fredens Bevarelse. Og hvad var det saa i Virkeligheden, der skete? Ja, det var først og fremmest Vedtagelsen af den saakaldte Rhinpagt mellem Tyskland, Frankrig, Belgien, England og Italien. I denne Pagt forpligtede Tyskland, Frankrig og Belgien sig til at respektere hinandens Grænser og til ikke at angribe hinanden, men hvis en af dem gjorde Brud paa Folkeforbundspagten, skulde

de andre Magter straks komme den angrebne Part til Hjælp; de skulde altsaa ikke afvente Forslag fra Folkeforbundsraadet, men de skulde yde Hjælpen øjeblikkelig. Dette blev i høj Grad betragtet som værende i Folkeforbundets Aand, og som allerede nævnt i min Finanslovtale har man da ogsaa gentagne Gange i Folkeforbundsforsamlingen drøftet regionale Aftaler til Fredens Bevarelse.

Jeg kan yderligere anføre, at i den saakaldte Genève-Protokol, som Danmark stemte for i 1924, men som England desværre omstørtede, stod der, at Folkeforbundsmedlemmerne loyalt og effektivt skulde samarbejde paa at faa Pagten respekteret og paa at modsætte sig enhver Angrebshandling. Og blev det ikke ogsaa i den paalagt Raadet at indskærpe Medlemmerne Pligt til at handle uden Tøven i saadanne Tilfælde og anbefale dem forud overfor Raadet at angive, hvilke militære Styrker de var i Stand til at gribe ind med? Og denne Protokol blev jo som nævnt ogsaa vedtaget med Danmarks Stemme. Viser dette ikke, at det fuldt ud vil være i Folkeforbundets Aand, hvis der fandt Drøftelser Sted mellem de nordiske Lande om, hvorledes de vil forholde sig i Tilfælde af Angreb paa en af Staterne, altsaa hvorledes de vil opfylde Folkeforbundsforpligtelserne overfor hinanden efter den Ændring, der nu faktisk er sket af Neutralitetsbegrebet — en Ændring, der yderligere maa opfattes som et Fremskridt til Fredens Opretholdelse — og vilde det ikke ogsaa være et naturligt Tidspunkt at begynde disse Drøftelser paa, naar et eller flere af de nordiske Lande paatænker at gaa til en radikal Ændring af deres Forsvarsmidlers Organisation? Saadanne Drøftelser vilde sikkert give et gavnligt Fingerpeg i Retning af den for Norden og for alle Lande heldigste Løsning af forskellige Problemer. Jeg tror derfor, det vilde være rigtigt, om den højtærede Udenrigsminister vilde revidere sit Standpunkt til det Spørgsmaal, ikke blot nøjes med at være en varm Tilhænger af det nordiske Samarbejde paa saa mange Omraader, men ogsaa tage Konsekvensen fuldt ud i Overensstemmelse med Folkeforbundets Aand og Mening, at vi ogsaa drøfter med hinanden vore militære Forpligtelser og Muligheden af at være hinanden til Støtte i det afgørende Øjeblik.

Man har endvidere — det er det sædvanlige under militære Debatter — fra Regeringspartiernes Side fremdraget det forfærdelige, der vil ske ved Anvendelsen af Giftgas. Faktum er dog det, at der i Haag er truffet mellemfolkelige Aftaler — Tyskland var endda Forslagsstiller —, hvorved